

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

факультет іноземних мов

(назва інституту/факультету)

Кафедра англійської мови

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

PRACTICAL PHONETICS

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

(назва програми)

Спеціальність 035 Філологія

(вказати: код, назва)

Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий

(магістерський)/третій (освітньо-науковий)

факультет іноземних мов

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання англійська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: асист. Ліннікова В.О., к.ф.н., доц. Суродейкіна Т.В.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) http://english.chnu.edu.ua/?page_id=468&lang=en

Контактний тел. **(0372)58-48-69**

E-mail: v.linnikova@chnu.edu.ua

Сторінка курсу

111,112 групи

<https://classroom.google.com/c/Mzg5OTM3OTY3Njcz?cjc=ynglf2r>

113 група

<https://classroom.google.com/u/1/c/Mzk2OTE1NTc2Nzcz>

Консультації

Очні консультації згідно розкладу

Он-лайн консультації: за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна формує професійні (лінгвістичні) компетентності майбутніх філологів, а саме: демонструє основні засади та правила англійської фонетики на рівні звуку, пояснює особливості вимови фонем. Протягом навчання формуються навички вимови, читання та аудіювання, структурного оформлення мовлення в усній формі.

2. Мета навчальної дисципліни:

Практична фонетика має на меті розвиток мовленнєвих навичок в результаті детального розбору голосних та приголосних звуків на основі комплексних вправ, виявлення та мінімізацію типових помилок у вимові англійських звуків, передбачає оволодіння навичками транслітерації для вдосконалення необхідних мовних вмінь.

3. Завдання

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

4. Пререквізити. Для ефективного засвоєння курсу «Практична фонетика» необхідне опанування наступних дисциплін: Практична граматики основної мови, Основна іноземна мова.

5. Результати навчання

знати:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

вміти:

ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

6. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження курсу «Практична фонетика» визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням :

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;

- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;

- тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;

- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,
- освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),
- семінари й вебінари (в тому числі он-лайн),
- літні /зимові школи тощо.

7. Опис навчальної дисципліни

7.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <u>Практична фонетика</u>					
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість	Кількість годин	Вид підсумкового контролю

			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	2	60	2		30			30		залік
Заочна	1	1	2	60	2		8			52		залік

7.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми практичних занять	Змістовий модуль 1. Фонетика як наука про вимову. Голосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Класифікації дифтонгів та особливості їх артикуляції												
Тема 1. Фонетика як наука про вимову.	4		2			2	4			1			3
Тема 2. Органи мовлення та їхні функції	4		2			2	3			-			3
Тема 3. Загальні правила вимови англійської вимови	4		2			2	3			-			3
Тема 4. Явище транслітерації	4		2			2	3			-			3
Тема 5. Голосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків (/i/ - /i:/, /ʊ/ - /u:/, /e/ - /ɜ:/ - /æ/ - /ə/)	4		2			2	5			1			4
Тема 6. Голосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків (/ɒ/ - /ɔ:/, /ʌ/ - /ɑ:/)	4		2			2	4			1			3
Тема 7. Дифтонги англійської мови.			2			2	4			1			3

Класифікації дифтонгів. Особливості артикуляції дифтонгів	4											
Разом за ЗМ1	28		14			14	26		4			22
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв.											
Тема 8. Тема 1. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /p/ - /b/	4		2			2	5		1			4
Тема 9. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /t/ - /d/	4		2			2	4		-			4
Тема 10. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /k/ - /g/	4		2			2	4		-			4
Тема 11. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /f/ - /v/ - /w/	4		2			2	4		1			3
Тема 12. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /l/ - /m/ - /n/ - /ŋ/	4		2			2	4		1			4

Тема 13. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /ʃ/ - /ʒ/	4		2		2	4		-		4
Тема 14. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /tʃ/ - /dʒ/	4		2		2	4		-		4
Тема 15. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /s/ - /z/	4		2		2	4		1		3
Разом за ЗМ 2	32		16		16	34		4		30
Усього годин	60		30		30	60		8		52

7. 2.1. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна форма навчання)	Кількість годин (заочна форма навчання)
1.	Тема 1. Фонетика як наука про вимову.	2	1
2.	Тема 2. Органи мовлення та їхні функції	2	-
3.	Тема 3. Загальні правила вимови англійської вимови	2	-
4.	Тема 4. Явище транслітерації	2	-
5.	Тема 5. Голосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків (/ɪ/ - /i:/, /ʊ/ - /u:/, /e/ - /ɜ:/ - /æ/ - /ə/)	2	1
6.	Тема 6. Голосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків (/ɒ/ - /ɔ:/, /ʌ/ - /ɑ:/)	2	1
7.	Тема 7. Дифтонги англійської мови. Класифікації дифтонгів. Особливості артикуляції дифтонгів	2	1

8.	Тема 8. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /p/ - /b/	2	1
9.	Тема 9. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /t/ - /d/	2	-
10.	Тема 10. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /k/ - /g/	2	-
11.	Тема 11. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /f/ - /v/ - /w/	2	1
12.	Тема 12. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /l/ - /m/ - /n/ - /ŋ/	2	1
13.	Тема 13. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /ʃ/ - /ʒ/	2	-
14.	Тема 14. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /tʃ/ - /dʒ/	2	-
15.	Тема 15. Приголосні звуки англійської мови. Їх класифікації відповідно до різних критеріїв. Артикуляція звуків /s/ - /z/	2	1
	Разом	30	8

7.2.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна форма навчання)	Кількість годин (заочна форма навчання)
1	Фонетика як лінгвістична дисципліна	2	3
2	Прикладна фонетика, її розвиток та функції	2	3
3	Основні галузі фонетики та методи дослідження, які використовуються у них	2	3
4	Фоносемантика: основні проблеми та перспективи розвитку	2	3
5	Органи мовлення	2	4
6	Три аспекти вивчення звуків мовлення: артикуляційний, акустичний та лінгвістичний.	2	3
7	Загальні правила вимови: особливості вимови означеного артикля	2	3
8	Загальні правила вимови: особливості вимови закінчень	2	4
9	Загальні правила вимови: особливості вимови зв'язних звуків	2	4
10	Фонетична транскрипція, її типи та основні проблеми	2	4
11	Явище транслітерації. Його особливості при перекладі з української мови на англійську мову	2	3
12	Голосні звуки в англійській мові. Принципи їх класифікації та проблеми фонологічного аналізу	2	4

13	Монофтонги та дифтонги в англійській мові, їх відмінності та особливості вимови	2	4
14	Дифтонги в англійській мові. Принципи їх класифікації та проблеми фонологічного аналізу	2	4
15	Приголосні звуки в англійській мові. Принципи їх класифікації та проблеми фонологічного аналізу	2	3
	Разом	30	52

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна та письмова (тестування, опитування) відповідь студента та ін.

Формами підсумкового контролю є залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- презентації результатів виконаних завдань;
- студентські презентації;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерії оцінювання видів роботи студентів:

Система оцінювання практичної фонетики на 1 курсі (1 семестр):

Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру за 30-бальною шкалою. Максимальна кількість за аудиторну роботу розраховується як середнє арифметичне оцінок, отриманих студентами на заняттях.

Письмова перевірка знань студентів відбувається у формі тестового контролю. Оцінювання відбувається в межах шкали 1-5. Усна перевірка знань студентів відбувається у формі читання діалогів. Оцінювання відбувається у межах 1 балу.

Оцінювання тестових завдань. Бали нараховуються за наступною системою: 25-22 правильних відповідей - 5 балів; 21-19 правильних відповідей - 4 бали; 18-16 правильних відповідей - 3 бали; 15-13 правильних відповідей - 2 бали; 12-10 правильних відповідей - 1 бал.

Оцінювання усної відповіді. Максимальна оцінка 1 бал. Одна помилка оцінюється в 0,1 балу.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи студентів

Індивідуальна робота складає питому частку в підсумковій оцінці із залікового кредиту. Враховуючи специфіку навчальної дисципліни «Практична фонетика», індивідуальним завданням для студента є декламування «Pronunciation Poem». Це завдання виконується в позаурочний час на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час практичних занять, і охоплює теми навчального курсу в цілому. Максимальна оцінка за виконання індивідуального завдання 4 бали.

Бали	Критерії оцінювання
------	---------------------

4	Студент абсолютно правильно декламує «Pronunciation Poem» з урахуванням вимог поставлених до нього; демонструє високий рівень професійної компетенції; артикуляція звуків відповідає нормі. Кількість фонетичних помилок не більше 2
3	Студент декламує «Pronunciation Poem» з урахуванням вимог поставлених до нього; демонструє достатній рівень професійної компетенції; артикуляція звуків чітка. Кількість фонетичних помилок не більше 3
2	Студент декламує «Pronunciation Poem» з урахуванням вимог поставлених до нього; демонструє середній рівень професійної компетенції; артикуляція звуків не чітка. Кількість фонетичних помилок не більше 5
1	Студент декламує «Pronunciation Poem» з урахуванням вимог поставлених до нього; демонструє початковий рівень професійної компетенції; артикуляція звуків не відповідає нормі. Кількість фонетичних помилок не більше 7
0	Студент декламує «Pronunciation Poem» з урахуванням вимог поставлених до нього; демонструє низький рівень професійної компетенції; артикуляція звуків не чітка, що ускладнює розуміння декламованого тексту. Кількість фонетичних помилок не більше 9

Примітка: Помилка це неправильна вимова звуку, яка робить слово незрозумілим, або ж його легко можна сплутати з іншим словом (e.g. sick/seek, back/bag)

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення заліку з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить 40 балів. Залік складається з двох частин: 1) написання залікового тесту (максимум – 15 балів) та 2) усна відповідь (максимум – 25 балів). Оцінювання залікового тесту. Одна помилка – 1 бал.

Відповіді на питання №1, №2, №3, №4 та №5 в кожному з екзаменаційних білетів передбачають демонстрацію знань студента з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

В оцінці знань студентів враховується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;
- 3) логічність викладу матеріалу;
- 4) обґрунтованість власних міркувань;
- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

Бали	Критерії оцінювання
5	Відповідь є повною, якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.
4	Відповідь є недостатньо повною за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь студента має бути правильною і обґрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної

	навчальнопізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу (до 2 помилок).
3	Відповідь є неповною, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки (до 4), які порушують логіку викладення матеріалу.
2	Відповідь є неповною, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент не обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни та не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки (до 6), які порушують логіку викладення матеріалу.
1	Відповідь є неповною, студент практично не володіє теоретичним матеріалом; не розкрив зміст питання; логічно не структурував свою відповідь і не навів прикладів; допускає суттєві помилки (до 8), які порушують логіку викладення матеріалу.
0	Відповідь на питання оцінюється в 0 балів за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу (більше 10 помилок).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)		Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2		
T1-7	T8-15	40	100
30	30		

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Курс практичної фонетики англійської мови: Практичний посібник/Укл.: Сурадейкіна Т.В., Довгопола А.С., Ліннікова В.О. Чернівці, 2021. 188 с.
2. Практическая фонетика английского языка: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений / М.А. Соколова, К.П. Гинтовт, Л.А. Кантер, Н.И. Крылова, И.О. Тихонова, Г.А. Шабадаш. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 384с.
3. Борискина О.О. Theoretical Phonetics: Study Guide for Second Year Students: Учебно-методическое пособие для вузов / Составители: О.О. Борискина Н.В. Костенко. – Воронеж: 2007. – 79 с.

4. Baker A. Ship or Sheep. An Intermediate pronunciation course / Ann Baker. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006. – 237 p.
5. Hewings, Martin. English Pronunciation in Use / Martin Hewings. – Cambridge: Cambridge University Press, 2007 – 192p.

5.2. Допоміжна

1. Курс практичної фонетики англійської мови: Практичний посібник/Укл.: Сурадейкіна Т.В., Довгопола А.С., Ліннікова В.О. Чернівці, 2020.146 с.
2. Сурадейкіна Т.В. Практичний курс з фонетики англійської мови: словесно-фразовий рівень : Методична розробка / Укл.: Сурадейкіна Т.В. Чернівці, 2019. 104 с.
3. Avery, Peter. Teaching American English Pronunciation / Peter Avery, Susan Ehrlich. – Oxford University Press, 1992. – 254 p.
4. O'Connor, Joseph Desmond. Better English Pronunciation / Joseph Desmond O'Connor. – Cambridge: CUP, 1998. – 150p.
5. James, Linda. Get Rid of your Accent / Linda James. – London: Business and Technical Communication Services Limited, 2007. – 143p.
6. Практическая фонетика английского языка / Е.Б. Карневская [и др.], под общ. ред. Е.Б. Карневской. – 6-е изд. – Минск: Симон, 2008. – 356с.
5. O'Connor, Joseph Desmond. Intonation of Colloquial English / Joseph Desmond O'Connor. – London: Longman, 1978. – 290p.
6. Hewings, Martin. Pronunciation Practice Activities / Martin Hewings. – Cambridge: CUP, 2004. – 246p.
7. Roach, Peter. English Phonetics and Phonology / Peter Roach. – Cambridge: CUP, 1998. – 264p.

6. Інформаційні ресурси

1. Resources for Studying English Words and Usage, Semantics, and Textual Structure. – Available at: <http://faculty.washington.edu>
2. Cambridge Dictionary. – Available at: <http://dictionary.cambridge.org>
3. Vocabulary Resources to Enhance Your Word Skills: Focusing on the English vocabulary & etymology. – Available at: <http://www.wordfocus.com>